

โรงพยาบาลองคาย

ระเบียบปฏิบัติ

เลขที่ NK - WI -SC-006

เรื่อง การล้างทำความสะอาดกล้องตรวจ
ทางเดินอาหาร

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวรัตนการ ศรีสวัสดิ์	อ.น.ก.	
ทบทวนโดย	นางธนันต์ อาสนานิ	ล.ก.	
อนุมัติโดย	นางณฤตี ทิพย์สุทธิ์	ณ.ส.	10 เดือน

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๒/๒
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๖	วันที่บังคับใช้ ๑๐ มี.ย. ๒๕๖๗	
เรื่อง การล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่เริ่มบังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับที่ A (๒๕๖๗)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	นาย นส.รัตนกร ศรีสวัสดิ์	นาง ธนาณัต อาสนานิ	นางณฤตี ทิพย์สุทธิ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๓/๖
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-006	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร		

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหารให้กับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลและล้างทำความสะอาดเครื่องมือ
  ๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเครื่องมือได้เข้าใจถึงการใช้น้ำยาที่ใช้กับกล้องตรวจทางเดินอาหาร
  ๓. ลดอุบัติการณ์ความเสียหายกล้องตรวจทางเดินอาหารจากการล้างทำความสะอาด การใช้งาน
  ๔. ลดอัตราการติดเชื้อจากการทำหัตถการส่องกล้องตรวจทางเดินอาหาร
  ๕. นโยบายแพทย์ พยาบาลเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร ทราบแล้วรับผิดชอบในการดูแลกล้องตรวจทางเดินอาหาร
  ๖. ขอบเขตเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลกล้องตรวจทางเดินอาหาร ในโรงพยาบาลหนองคาย
๕. คำจำกัดความ
- Cleaning หมายถึง กระบวนการขจัดสิ่งปนเปื้อนจากอุปกรณ์และวัสดุต่างๆ การทำความสะอาดต้องทำก่อนการทำลายเชื้อหรือทำให้ปราศจากเชื้อ
- Enzymatic Detergent หมายถึง สารลดแรงดึงดูด PH อยู่ในช่วง ๘-๑๐ สารนี้เมื่อละลายน้ำจะแตกตัวทำให้ที่ส่วนหัวมีประจุลบ สารจำพวกนี้จะถูกนำมาใช้ในการผลิตสารทำความสะอาดต่างๆเพื่อช่วยขัดล้างเครื่องมือมีความสะอาดและง่ายยิ่งขึ้น สารขัดล้างประเภทนี้จะเหมาะสมกับการขัดคราบเลือดและเยื่อมือกต่างๆ
- Biofilm หมายถึง กลุ่มของแบคทีเรียที่เรียกว่า "biofilm" ที่เกาะอยู่กับพื้นผิวที่เปลี่ยนแปลงจากการสร้างฟิล์มบางๆที่มีลักษณะลื่นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของแบคทีเรีย ซึ่งถ้า Biofilm ไม่ถูกทำลายจะกลายเป็นที่สะสมและแพร่กระจายเชื้อโรค
- Endoscopy หมายถึง เครื่องมือทางการแพทย์ที่มีลักษณะเป็นท่อยาวสำหรับสอดใส่เข้าไปในร่างกายเพื่อตรวจสอบภายในทางเดินอาหาร
- High Level Disinfection หมายถึง ระดับของการทำความสะอาดที่สามารถฆ่าเชื้อ และทำลายจุลินทรีย์ เชื้อไวรัส เชื้อวัณโรค และสามารถจัดสปอร์ของแบคทีเรียบางชนิด

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๔/๖
ระบบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๖	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่องการล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร		

๕. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.แพทย์เจ้าของไข้ : รับผิดชอบตรวจรักษา และใช้กล้องในการทำหัตถการส่องกล้องตรวจทางเดินอาหาร

๒.พยาบาลวิชาชีพ: รับผิดชอบในการดูแลและใช้กล้องตรวจทางเดินอาหาร

๓.ผู้ช่วยเหลือคนไข้หรือผู้ทำความสะอาดเครื่องมือ: รับผิดชอบดูแลทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร

๖. แนวทางปฏิบัติ

ขั้นตอนการล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร(Endoscopy Reprocessing Protocol)

มาตรฐานในกระบวนการล้างทำความสะอาด และฆ่าเชื้อกล้องส่องตรวจทางเดินอาหาร สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ควรทราบนักศึกษาที่รับผิดชอบในส่วนการล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้อกล้องตรวจ ต้องมีความรู้เรื่อง น้ำยาของกล้องและอุปกรณ์ ประเภทใดที่เหมาะสมกับกล้อง ดังต่อไปนี้

๑.Pre-Cleaning การจัดสิ่งสกปรกต่างๆ เช่น เลือด ของเหลวในร่างกาย สิ่งสกปรกต่างๆ ควรทำทันทีหลังการใช้งานในห้องที่ปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้สารคัดหลังต่างแห้ง ติด โดยการจุ่มปลายกล้องลงไปในภาชนะที่บรรจุน้ำยา Enzymatic สำหรับดูดน้ำยาผ่านกล้องจนสะอาด โดยดูจากปลายสาย Suction ดูดลมเป่าลม และถอดกล้องตรวจทางเดินอาหารออกจาก Light Source ใส่ฝาครอบกล้องกันน้ำ นำกล้องใส่ในกล่องเพื่อนำไปห้องล้างเครื่องมือ

๒.Leak testing เพื่อตรวจหารอยร้าวซึมของกล้องเพื่อป้องกันความเสียหายต่อกล้อง

๓.การทำความสะอาดกล้อง Manual Cleaning

- การเตรียมน้ำผสมน้ำยา Enzymatic ตามน้ำยาของบริษัท

- ตรวจสอบฝาครอบกล้องให้แน่นก่อนนำกล้องลงอ่าง

- ใช้แปรงสันทำความสะอาดปูม ตามรูต่างๆ ของวาล์ว และใช้แปรงยาแปรงเข้าไปช่องทำหัตถการ ช่อง Suction ๒ มม ๔๕ / ๙๐ องศา

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๕/๖
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๖	วันที่บังคับใช้ ๑๐ มี.ค. ๒๕๖๗	

เรื่อง การล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร

- ใช้ฟองน้ำหรือกีอีส ถูตามกล้องตรวจทางเดินอาหารละเอียดปัดปลายกล้องเบาๆ ระวังไม่ให้ปลายกล้องกระแทกเนื้องจากปลายกล้องมีเลนส์ ต้องระวังการกระแทก

ต่ออุปกรณ์ชุดล้าง เพื่อใส่น้ำยา Enzymaticเข้าไปในกล้องตรวจทางเดินอาหาร

๔.Rinse after Manual Cleaningเพื่อล้างน้ำยาEnzymatic ออกจากกล้อง โดยการใส่น้ำสะอาดล้าง และใส่น้ำสะอาดในชุดล้าง จนสะอาดตามช่องต่างๆของกล้อง

๕.High Level Disinfection การเช่น้ำยาฆ่าเชื้อ เป็นขั้นตอนตามมาตรฐานการล้างกล้องตรวจที่ได้รับการยอมรับในหลายๆองค์กรระดับนานาชาติ การเช่น้ำยาฆ่าเชื้อจะมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับ

- ประสิทธิภาพการล้าง

- การทำกล้องให้แห้งก่อนและเช่น้ำยาฆ่าเชื้อ

- การเตรียมน้ำยาที่ถูกต้องเหมาะสม ต้องตรวจสอบประสิทธิภาพของน้ำยาฆ่าเชื้อ ตามคุณมือบริษัท

๖.Rinse after HLD เป็นขั้นตอนการล้างน้ำยาฆ่าเชื้อออกจากกล้องตรวจทางเดินอาหาร เพื่อป้องกันอันตรายของน้ำยาฆ่าเชื้อที่ตกค้าง ซึ่งอาจทำให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวน้ำ และเยื่อบุอ่อน ล้างด้วยน้ำสะอาดที่คุณภาพสามารถดีมีได้ หรือผ่านการกรอง ๐.๒ ไมครอน และเปลี่ยนน้ำทุกครั้งในการล้างทำความสะอาดกล้อง ๓ ตัว

๗. Drying การทำให้แห้งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการล้างกล้องตรวจทางเดินอาหาร เพราะความชื้นที่ตกค้างจะก่อให้เกิดคราบและการสะสมของเชื้อโรค แม้ว่าจะทำการฆ่าเชื้อย่างดี ดังนั้นส่วนตัวๆของกล้องต้องทำให้แห้งก่อนการจัดเก็บเพื่อป้องกันการติดเชื้อ alcohol ๗๐-๙๐ % จะทำให้น้ำระเหยได้เร็วขึ้น

๘.Storageกล้องตรวจทางเดินอาหารควรถูกเก็บรักษาในสถานที่แห้ง สะอาด อากาศถ่ายเท ไม่มีฝุ่น เพื่อไม่ให้กล้องตรวจทางเดินอาหารแห้งสนิทและปราศจากการปนเปื้อน การแขวนเก็บกล้องไม่ควรแขวนกล้องทับหรือแน่นเกินไป และหลังทำความสะอาด ๗ วัน เมื่อจำนำกล้องมาใช้ให้นำกล้องตรวจมาล้างทำความสะอาดใหม่

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๖/๖
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๖	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหาร		

๓.เครื่องซีวัสดุคงภาพ

- ๑.เพื่อให้ผู้ดูแลกล้องตรวจทางเดินอาหารสามารถปฏิบัติตามแนวทางการล้างทำความสะอาดกล้องตรวจทางเดินอาหารได้
- ๒.ไม่พบอุบัติกรณ์การเกิดความเสียหายของกล้องตรวจทางเดินอาหาร
- ๓.ผลงานผ่านกล้องเพาะเชื้อ ไม่พบเชื้อ

๔.เอกสารอ้างอิง

๑. แนวทางการล้างทำความสะอาดกล้องตรวจระบบทางเดินอาหาร สมาคมพยาบาลส่องกล้องทางเดินอาหาร (ประเทศไทย) ๒๕๖๗

๒.สุกิจ พันธุ์พิมานมาศ.ทวี รัตนชูเอก. หัวการการตรวจรักษาด้วยการส่องกล้องทางเดินอาหาร พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ ๒๕๔๕หน้า ๒๓๓-๒๓๖